

25 Μαΐου, 1994

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΤΑΛΙΑΔΩΡΟΣ,

Αιτητής,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 57/93)

Διοικητικό Δίκαιο — Αρμοδιότητα διοικητικών οργάνων — Έλλειψη αρμοδιότητας του οργάνου που εκδίδει την διοικητική πράξη αποτελεί λόγο ακύρωσής της — Εξετάζεται αυτεπάγγελτα — Ανάγκη δικαστικής ακύρωσής της διοικητικής πράξης.

5

Προσβάλλοντας με την προσφυγή του την απόφαση του καθ' ου η αίτηση να του καθορίσει το ποσό των ΛΚ705,83 που όφειλε να καταβάλει για σκοπούς υδατοπρομήθειας στην υπό ανέγερση οικοδομή του, ο αιτητής ισχυρίστηκε ανάμεσα σ' άλλα πως η επίδικη απόφαση εκδόθηκε από αναρμόδιο όργανο.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

15

(1) Μια διοικητική πράξη για να είναι έγκυρη πρέπει να απορρέει από διοικητικό όργανο καθ' ύλη, κατά τόπο και κατά χρόνο για την έκδοσή της. Έλλειψη αρμοδιότητας του οργάνου που εξέδωσε την πράξη συνιστά λόγο ακύρωσης, ο οποίος μπορεί να εγερθεί είτε από τους διάδικους, είτε από το Δικαστήριο αυτεπάγγελτα.

20

Σύμφωνα με τις πρόνοιες των Άρθρων 13(γ) και 30(1) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικά και Άλλα Περιοχαί) Νόμου, Κεφ. 350, όπως τροποποιήθηκαν, αρμόδιο όργανο για την επιβολή δικαιωμάτων και επιβαρύνσεων για την παροχή νερού και υπηρεσιών είναι το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας.

25

Κανένα στοιχείο δεν προσκομίστηκε στο Δικαστήριο που να αποδεικνύει ότι είχε προηγηθεί οποιαδήποτε συλλογική απόφαση του Συμβουλίου. Χωρίς την απόφαση του φορέα αρμοδιότητας που καθόρισε ο Νόμος, ο προσδιορισμός των δικαιωμάτων παροχής νερού από τους υπαλλήλους ή το διευθυντή του Συμβουλίου ήταν ανεπίτρεπτος. 5

(2) Παρά το γεγονός ότι η επίδικη απόφαση λήφθηκε αναρμοδίως, εντούτοις αυτή προσδιόρισε κατά τρόπο καθοριστική τα πληρωτέα δικαιώματα του αιτητή και σφράγισε την τύχη της αίτησής του. Για το λόγο αυτό η απόφαση έχει ανάγκη να ακυρωθεί και δικαστικά. 10

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις: 15

Tsangari v. Republic (1986) 3 C.L.R. 2608,

Damian v. Republic (1987) 3 C.L.R. 1849, 20

Αναστασιάδης κ.ά. ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντος (1992) 4 Α.Α.Δ. 1140,

Lordos & Sons (Limassol) Ltd v. Republic (1978) 3 C.L.R. 215, 25

Argyrou a.o. v. Republic (1983) 3 C.L.R. 474,

Republic v. Demetriou a.o. (1972) 3 C.L.R. 219,

Χριστοδούλου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1103, 30

Δημοκρατία ν. Χατζηριαντελή (1989) 3 Α.Α.Δ. 961.

Προσφυγή. 35

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του καθ' ου η αίτηση με την οποία καθορίστηκε σε £705.83,- το ποσό το οποίο όφειλε να καταβάλει ο αιτητής για σκοπούς προμήθειας ύδατος στην υπό ανέγερση οικοδομή του. 40

Μ. Αναστασίου, για τον Αιτητή.

Γ. Τριανταφυλλίδης, για τον Καθ' ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Με τη προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά από το Δικαστήριο την πιο κάτω θεραπεία:

5 “Δήλωση και/ή απόφαση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση του Καθ’ου η Αίτηση, διά της οποίας καθορίστηκε εις £705.83,- το ποσό το οποίο οφείλε να καταβάλει ο Αιτητής διά σκοπούς προμήθειας ύδατος εις την υπό ανέγερσιν οικοδομή του, επί του οικοπέδου του το οποίο περιγράφεται στον τίτλο ιδιοκτησίας που επισυνάπτεται ως Τεκμήριο Α, είναι άκυρη, παράνομη και στε-

10 ρημένη οιοιδήποτε εννόμου αποτελέσματος.”

Μετά από κοινή αίτησή τους, ο αιτητής και ο Χριστόκης Ταλιαδώρου εξασφάλισαν από το Δήμο Λευκωσίας την με αριθμό 00232 άδεια οικοδομής για την ανέγερση δέκα καταστημάτων και υπόγειου χώρου στάθμευσης συνολικού όγκου 116083 κ.π., στα τεμάχια 15 τους με αριθμούς 892 και 893, Φ/Σχ. XXI.54.5II στους Αγίους Ομολογητές, επαρχία Λευκωσίας. (Βλέπε Τεκμήριο 1 στην ένσταση.)

20 Στις 19/11/1992 ο δικηγόρος του αιτητή απήχυνε προς το καθ’ου η αίτηση Συμβούλιο την ακόλουθη επιστολή:

“Έχουμε εντολή παρά του πελάτου μας κ. Μιχαλάκη Ταλιαδώρου, εκ Λευκωσίας, ν’ αναφερθούμε στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσουμε ως ακολούθως:

25

1. Κατά ή περί τις 8.11.92 επληροφορήσατε προφορικά τον κ. Γεώργιο Αναστασιού, αρχιτέκτονα της ως άνω οικοδομής, ότι θα χορηγήσετε δικαίωμα προμήθειας ύδατος εις τον ως άνω πελάτη μας εφ’ όσον καταβάλει το ποσό το οποίο καθορίσατε.

30

2. Το καθορισθέν ποσό το υπολογίσατε όχι όπως οφείλατε, με βάση τον όγκο της ως άνω οικοδομής του πελάτου μας, αλλ’ εντελώς αυθαίρετα και παράνομα, με βάση τον συνολικό όγκο της ρηθείσης οικοδομής και της εφαπτομένης εις αυτή ανεγερθησομένης οικοδομής, για τις οποίες έχει εκδοθεί μία ενιαία άδεια οικοδομής. Ας σημειωθεί δε ότι ήσαστε ενήμεροι του γεγονότος ότι η εφαπτομένη ανεγερθησομένη οικοδομή δεν είναι οικοδομή του πελάτου μας αλλά του κου Χρίστου Ταλιαδώρου, εκ Λευκωσίας, ότι αυτή δεν πρόκειται να ανεγερθεί επί του παρόντος και ότι ουδεμία αίτηση υπεβλήθη, και ουδεμία ανάγκη υπάρχει, διά την προμήθεια ύδατος εις αυτήν.

35

40

3. Ο πελάτης μας πιστεύει ότι το ποσό που του ζητείτε να καταβάλει είναι εσφαλμένα υπολογισμένο και υπερβαίνει το ποσό το οποίο αυτός οφείλει να καταβάλει σύμφωνα με το Νόμο και/ή τους σχετικούς Κανονισμούς και ότι η απαίτησή σας όπως το καταβάλει είναι παράνομη και καθ' υπέρβαση εξουσίας. 5
4. Εν τούτοις, λόγω του ότι ο πελάτης μας χρειάζεται επειγόντως και απαραίτητως την προμήθεια ύδατος δια σκοπούς ανεγέρσεως της ως άνω οικοδομής του, προτίθεται να καταβάλει το ποσό το οποίο του ζητήσατε, άνευ βλάβης και με πλήρη επιφύλαξη των δικαιωμάτων του, προτίθεται δε να λάβει άπαντα τα αναγκαία δικαστικά μέτρα προς ακύρωση της αποφάσεώς σας και προς επιστροφή του ποσού με το οποίο εσφαλμένα εχρεώθηκε." 10
15

Στις 24/11/1992 ο αιτητής και ο Χριστάκης Ταλιαδώρος υπέβαλαν από κοινού αίτηση στο σχετικό έντυπο, Σ.Υ.Λ. 21, για τη μεταφορά ύδατος στα προαναφερθέντα υποστατικά τους. Η πληρωμή των δικαιωμάτων έγινε υπό διαμαρτυρία αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού τους με βάση τον κτιριακό όγκο του συνόλου της οικοδομής. 20

Ο δικηγόρος του αιτητή πρόβαλε τους ακόλουθους λόγους ακύρωσης: 25

- 1) Η επίδικη απόφαση ήταν αποτέλεσμα νομικής πλάνης και εσφαλμένης ερμηνείας του Κανονισμού 5 των περί του Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας Κανονισμών του 1987, Κ.Δ.Π. 203/87· ο υπολογισμός των πληρωτέων δικαιωμάτων όφειλε να είχε γίνει με βάση τον όγκο της ανεγερθείσης ήδη οικοδομής του αιτητή και όχι με βάση το συνολικό όγκο και των δύο οικοδομών, για το λόγο ότι η οικοδομή που ανήκε στο Χριστάκη Ταλιαδώρο δεν ανηγέρθη αλλά ούτε και υπήρχε πρόθεση ανέγερσής της στο παρόν στάδιο. 30
35
- 2) Η απόφαση λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο· εφόσον ο αιτητής αμφισβήτησε την ερμηνεία που δόθηκε στον Κανονισμό 5 των Κανονισμών από τον αρμόδιο υπάλληλο, το θέμα έπρεπε να είχε παραπεμφθεί στο Συμβούλιο προς λήψη απόφασης ή να το είχε τουλάχιστον επιληφθεί ο ίδιος ο Διευθυντής του Συμβουλίου. 40
- 3) Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε κατά κατάχρηση και/ή

υπέρβαση εξουσίας.

- 5 4) Η προσβαλλόμενη απόφαση παραβίαζε τις αρχές της χρηστικής διοίκησης, το Νόμο, τη νομολογία και τις αρχές του διοικητικού δικαίου.

10 Μια διοικητική πράξη για να είναι έγκυρη πρέπει να απορρέει από διοικητικό όργανο αρμόδιο καθ' ύλη, κατά τόπο και κατά χρόνο για την έκδοσή της. Ελλειψη αρμοδιότητας του οργάνου που εξέδωσε την πράξη συνιστά λόγο ακύρωσης, ο οποίος μπορεί να εγερθεί είτε από τους διάδικους, είτε από το Δικαστήριο αυτεπάγγελα. (Βλέπε Στασινόπουλου, "Δίκαιον των Διοικητικών Διαφορών", 1964, σελ. 210-211, *Tsangari v. R.* (1986) 3 C.L.R. 2608, *Damian v. R.* (1987) 3 C.L.R. 1849 και *Πέτρος Αναστασιάδης κ.ά. ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντος* (1992) 4 Α.Α.Δ. 1140.

20 Αν και ο αιτητής δεν προσδιόρισε επακριβώς τη διοικητική πράξη που αποτέλεσε το αντικείμενο της προσφυγής του, είναι εντούτοις φανερό πως εκείνο το οποίο προσέβαλε ήταν το μέρος εκείνο του εντύπου της αίτησης που προοριζότο για επίσημη χρήση. Το μέρος αυτό έφερε τις υπογραφές του Τεχνικού Βοηθού που ετοίμασε την αίτηση και του Τεχνικού Επιθεωρητή ο οποίος σύστησε την παροχή.

25 Ο δικηγόρος του αιτητή αμφισβήτησε την αρμοδιότητα των δύο πιο πάνω υπαλλήλων και υπέβαλε πως μόνο εάν το έντυπο υπογράφετο και από το Διευθυντή θα αποτελούσε έγκυρη διοικητική πράξη.

30 Σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 13(c) και 30(1) του περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικά και Άλλα Περιοχαί) Νόμου, Κεφ. 350, όπως τροποποιήθηκαν, αρμόδιο όργανο για την επιβολή δικαιωμάτων και επιβαρύνσεων για την παροχή νερού και υπηρεσιών είναι το Συμβούλιο Υδατοπρομηθείας.

35 Κανένα στοιχείο δεν προσκομίστηκε στο Δικαστήριο που να αποδεικνύει ότι είχε προηγηθεί οποιαδήποτε συλλογική απόφαση του Συμβουλίου. Χωρίς την απόφαση του φορέα αρμοδιότητας που καθόρισε ο νόμος, ο προσδιορισμός των δικαιωμάτων παροχής νερού από τους υπαλλήλους ή το Διευθυντή του Συμβουλίου ήταν ανεπίτρεπτος. (Βλέπε σχετικά, *Lordos & Sons (Limassol) Ltd v. R.* (1978) 3 C.L.R. 215, *Argyrou and Others v. R* (1983) 3 C.L.R. 474.)

Παρά το γεγονός ότι η επίδικη απόφαση λήφθηκε αναρμοδίως,

εντούτοις αυτή προσδιόρισε κατά τρόπο καθοριστικό τα πληρωτέα δικαιώματα του αιτητή και σφράγισε την τύχη της αίτησής του. Για το λόγο αυτό η απόφαση έχει ανάγκη να ακυρωθεί και δικαστικά.

Όπως επισημαίνεται στον Τάχο, “Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο”, 5
2η Έκδοση, σελ. 328, “Είναι απαραίτητο να διαπιστώνεται η ελαττωματικότητα των πράξεων αυτών με τη διοικητική ακύρωση (ανάκληση) ή τη δικαστική ακύρωσή τους, ώστε να υπάρχει ασφάλεια δικαίου στις έννομες σχέσεις μεταξύ δημόσιας διοίκησης και διοικουμένου. [Βλέπε, επίσης, *R. v. Costas Demetriou and Others* (1972) 10
3 C.L.R. 219, *Ανδρούλα Χριστοδούλου και Άλλη ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1103, *Δημοκρατία ν. Παντελή Χατζηριαντελή* (1989) 3 Α.Α.Δ. 961 και *Πέτρος Αναστασιάδης και Άλλος ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντος* (1992) 4 Α.Α.Δ. 1140].

15
Η προσφυγή επιτυγχάνει. Η επίδικη απόφαση, η οποία λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο, ακυρώνεται.

Δεν εκδίδεται διάταγμα ως προς τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.